

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a felülvizsgálati eljárásban az Országos Bírósági Hivatal által képviselt Fővárosi Törvényszék (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Pest Megyei Bíróság előtt 21.G.20.388/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.682/2010/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 18. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. február 8. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 15.000 (Tizenötezer) forint felülvizsgálati illetéket.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság jóváhagyta a felperesnek azt a B.M-mel kötött egyezségét, amellyel a felperes a P. Kft. 29.100.000 forint névértékű üzletrészszerzés tulajdonjogát kívánta megszerezni. A felperes 2007. május 14-én az alperes cégbírósi eljárásán törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett a Kft-vel szemben, mert a társaság nem tett eleget az üzletrészszerzés nyilvántartásba vételi kötelezettségének. A kérelmet az alperes cégbírósi eljárása a végzésével elutasította. A felperes a végzést megfellebbezte, fellebbezését azonban a bíróság hivatalból elutasította. 2008. január 31-én kelt végzésével a Fővárosi Ítéltábla megváltoztatta az egyezséget jóváhagyó végzést és a jóváhagyást megtagadta.

A felperes ebben a perben a keresetében 250.000 forint kára megtérítésére kérte az alperes kötelezését arra hivatkozással, hogy az egyezséget jóváhagyó végzésre tekintettel jogellenes volt a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelem elutasítása. Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy a cégbírósi eljárás megsértette a jogerős bírósági határozatok kötelező tiszteletben tartásához való jogot, valamint az Alkotmány által védett tulajdonhoz való jogot.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése alapján a kártérítő felelőssége nem állapítható meg, mert a felperes nem merítette ki a jogorvoslati jogot, továbbá a jogellenes magatartás sem állapítható meg és a Pp.

123. §-ában rögzített feltételek hiányában a megállapítási kereset előterjesztésének sincs helye.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában utalt arra, hogy a felperesnek a számára kedvező egyezséget jóváhagyó végzés ellen fellebbezést nem állt érdekében előterjeszteni. Az alperes kártérítési felelőssége azonban nem állapítható meg, mert nem tanúsított jogellenes magatartást, amikor a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelmet elutasította, mivel az üzletrész tulajdonjogának tisztázásával kapcsolatos peres eljárás jogerős befejezéséig nem állapítható meg a kérelmező jogosultsága.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyó ítélete indokolásában a releváns tényállást és a végleges keresetet rögzítette és ennek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos keresetet nem bírálta el, azonban emiatt a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése nem volt szükséges. A másodfokú bíróság szerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség speciális feltétele, a rendes jogorvoslat kimerítése nem áll fenn. Az elsődleges kereseti kérelem tényalapja a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelem jogellenesnek tartott elutasítása volt. Az elutasító végzéssel szemben a felperes a rendes jogorvoslat lehetőségét az érdemben el nem bírálható fellebbezéssel nem merítette ki. A másodlagos keresetnek a Pp. 123. §-a szerinti feltételei nem álltak fenn, a teljesítéskövetelés nem volt kizárt és a felperes az igényét elő is terjesztette, csak az alaptalan volt, ebből azonban nem következik a „jogmegóvási szükséglet”.

A felperes felülvizsgálati kérelme a keresetének helyt adó döntés meghozatalára irányult. Jogi álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogellenesen kiterjesztő értelmezéssel állapította meg, hogy a fellebbezés hivatalból történt elutasítása miatt nem merítette ki a jogorvoslat igénybevételi kötelezettségét. A felperes élt a fellebbezés jogával és ezzel a kártérítési felelősség speciális feltétele teljesült. A másodfokú bíróság értelmezése szerint a felperesnek olyan magatartást kellett volna tanúsítani, hogy érdemben elbírálnak legyen a fellebbezése és a bíróságot is olyan határozat hozatalára kellett volna kényszerítenie, amellyel szemben a Pp. 252. §-ának alkalmazása fel sem merülhet. Ez azonban a felperes szerint sem a Ptk. 349. §-ából, sem pedig a Pp. 253. §-ának (1) bekezdéséből, illetőleg a hiányos fellebbezésre vonatkozó eljárási szabályokból nem következik. A felperes utalt arra is, hogy a bíróságok nem adtak megfelelő tájékoztatást a felek részére.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, perköltséget nem igényelt.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes az elsődleges keresetét a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelmének jogellenes elutasítására alapította, a felülvizsgálati kérelem az elutasító jogerős döntést e körben támadta, míg a másodlagos kereset elutasítását nem vitatta, ezért a Kúriának a felülvizsgálati kérelem alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelem jogerős elutasítására alapított kárigényt alaptalannak tartó jogerős döntés a felülvizsgálati kérelemben kifejtettek miatt jogszabálysértő-e.

A jogerős ítélet indokolása helyesen utalt az elsődleges kereset elbírálására irányadó anyagi jogi szabályokra. A bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek mellett a Ptk. 349. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó (1) bekezdésben meghatározott speciális törvényi feltételek együttes fennállásának esetében van helye, azaz bármelyik feltétel hiánya a kereset elutasítását eredményezi. Speciális feltétel, hogy a kár a rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. E jogszabályi feltétel indoka az, hogy a rendes jogorvoslat reális esélyt jelent arra, hogy annak elbírálásával olyan döntés szülessen, amely már nem okoz kárt. Nyilvánvaló, hogy ez a feltétel - amely valójában egy speciális kárenyhítési kötelezettség - nem érvényesülhet, ha a rendes jogorvoslatot a fél előterjeszti ugyan, de az felülbírálatra alkalmatlan, azaz a bíróság a jogorvoslattal érdemben nem foglalkozhat. Ennek alapján a felperes a rendes jogorvoslati lehetőségével az adott esetben nem élt, mert nem volt az elsőfokú határozat érdemi felülbírálatára alkalmas fellebbezése. A felperes a felülvizsgálati kérelmében tévesen állítja: a másodfokú bíróság jogellenesen kiterjesztő értelmezéssel állapította meg, hogy nem merítette ki a jogorvoslat igénybevételi kötelezettséget és alaptalanul hivatkozik a Pp-nek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos szabályaira is. A fellebbezés és az elsőfokú határozat érdemi elbírálásra alkalmatlansága eltérő jogi helyzetet jelent, a fellebbezés érdemi elbírálása folytán az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezése eredményezheti olyan új döntés meghozatalát, amely nem okoz kárt a felperesnek, míg a fellebbezés az érdemi elbírálásra alkalmatlansága esetén erre még az esélyt sem teremti meg, ezért ez esetben az egyik speciális feltétel hiánya megállapítható. A felperes hivatkozott a tájékoztatási kötelezettség megsértésére is, ezt azonban nem részletezte, azonban az ügy érdemi elbírálásra kiható eljárási szabálysértésről nem lehet szó, mert a kártérítési felelősség egyik

speciális feltételének hiánya a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható volt és ez mindenképpen a kereset elutasításához vezetett.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes perköltséget nem igényelt, így erről rendelkezni nem kellett, a felülvizsgálati illetéket pedig a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a felperes köteles megtéríteni.

Budapest, 2012. február 8.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Erményi Lajos s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő

HM